

MÅL !

af Ole H.

Amalie #3/2010

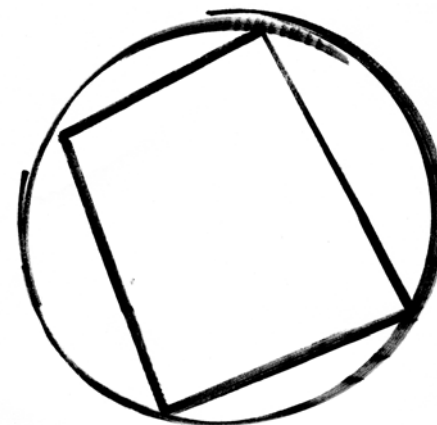
Alt skal måles. For at få offentlig støtte - fx. til Galebevægelsen - skal vi måle, dokumentere, afrapportere, beregne, budgettere, afregne etc.

Et stykke hen ad vejen er der mening i galskaben: det er jo rimeligt nok at dokumentere, hvad & hvem man giver pengene til og - et års tid efter - vise, om de blev brugt som planlagt. I "gamle dage" var dette da også sådan cirka nok. Men ikke mere, for nu skal vi "S.M.A.R.T."-sikre, skal vi, hvis vi søger penge hos Socialministeriet.

S.M.A.R.T. er en forkortelse for Specifikt - Målbart - Accepteret - Realistisk - Tidsafgrænset. Det lyder ganske tilforladeligt, men bliver ufrivilligt komisk, når Galebevægelsens sommertræf under M'et (målbart) skal angive "et mål, der kan måles". Og fortælle "hvordan kan vi vide, at ændringen er indtrådt? Og "om målingen kan gennemføres?" Under T'et: Tidsafgrænset skal vi angive "Hvornår skal det måles, om målet er nået?" Og - ganske vist i en anden rubrik i ansøgningen - skal vi anføre "Dokumentation af opnåelse af målene/resultaterne" samt andetsteds i ansøgningsskemaet gøre rede for "Videreførelse af projektets aktiviteter efter tilskudsperiodens udløb"¹⁾.

Når læseren ellers har grinet færdig, skal det retfærdigvis nævnes, at ministeriet p.t. arbejder på en forenklet ansøgningsprocedure for "små" ansøgninger.

Efter at de spredte klapsalver har lagt sig, ændrer en evt. forenkling jo ikke ved den grundlæggende filosofi, der ligger til grund for ansøgningsproceduren. Det er naturligvis **mangement-"kulturen"**, hvor individet er en umiddelbart målbar størrelse og hvor alle aktiviteter (og evt. tankevirksomhed) kan indpasses i varetænkningen med kontrakter, leverandører, købere etc. Og "det kan altid blive bedre" - analogt med, at virksomheden altid forventes at give aktionærene er større profit end sidste år. Altså: identifikation med privat-sektoren. Bemærk, at det pr. definition det sociale, der skal tilpasse sig markedet og ikke omvendt.

Frygten er i firkanten
Cirklen er alle muligheder.

Johnny Wikinaniis: "Frygten er i firkanten. Cirklen er alle muligheder"

Dette er er så selvfølgelig for kræmmersjælen, at det aldrig er til diskussion.

Frivilligt socialt arbejde har således ikke længere en værdi i sig selv. Det er ikke nok, at et givent antal mennesker indenfor en given målgruppe får glæde af en aktivitet eller et tilbud. Vi skal måle, hvor glade de bliver. Vi skal "bevise" at indsatsen virker²⁾ Og vi skal "levere varen" - "Varen" - som om socialt arbejde var en bolsjebutik! Men det står der altså...³⁾

Kontrakt erstatter kontakt. Dermed går en masse energi fra det sociale arbejde (kontakt) til bureaukrati (kontrakt).

For den frivillige/græsrodderne er administration og dokumentation noget sekundært. Man går typisk ikke ind i frivilligt arbejde for at blive papirarbejder. Bureaukratiseringen anvendes til at tæmme vilde tendenser og utålmodighed. For jo mere tid brugt på bureaukrati, jo mindre tid til innovation og eksperimenter. Er bureaukratiseringen sket, er det nærmest umuligt at vende tilbage.

Fortsættes næste side

Lige nu står den vist et-nul til bureaukratiet ...men er det et selvmål?

Da puljeansøgere sjældent er dummere end andre folks børn, vil de typisk tilpasse deres ansøgninger puljerne. Altså det målbare - læs: det man kan plotte ind i ministeriets skema. Ved første øjekast lyder dette også tilforladeligt: bevillingsgiver får objektive, sammenlignelige data at tildele penge ud fra.

Men man kommer nemt til at gøre det man kan måle, frem for at måle det man gør. Komplicerede sammenhænge forsøges reduceret til et tal. De virkelige beslutningsprocesser (for)bliver skjult bag simple måltal og automatiserede beslutningsprocesser. Det ikke-målelige bliver enten afskrevet eller også forsøger man efter bedste even at gøre det måleligt. Ting gælder kun, hvis der er papir på det: Der er jo belønning til det, der passer ind i skemaet.

Formand for Frivilligt Forum, Johs. Bertelsen skriver:

"Al socialfaglig erfaring fra arbejdet med de udsatte borgere siger, at det er meget vanskeligt at forudsige og måle, hvilken del af en omsorgsindsats, som evt. betyder en forandring i borgerens tilværelse... Vi ved fra mange års arbejde, at den samlede frivillige sociale indsats har en afgørende betydning for en masse menneskers liv, så hvor ”smart” er det egentlig at begynde at dissekere denne indsats i småstykker blot for at måle, om en kop kaffe, et godt råd, en samtale eller et knus er tyve eller tredive skattekroner værd. Både de frivilliges tid og ministeriets tid kunne bruges bedre." ⁴⁾

På trods af, at vi i mange år har haft en såkaldt liberal regering, ligner dagens ansøgninger og ansøgningsprocedurer mistænkeligt støvede levninger fra et planøkonomisk kontrolsamfund.

NOTER:

1) *Ansøgningsblanket "§ 7. 18. 19. 50" til Tips og Lottopuljen til særlige sociale formål (Særligsoc 2010 / 2011)*

2) *Socialministeriets vejledning(!)*

3) *Handelshøjskolens skrivelse "Omlægning af støtten til den offentlige sektor" udarbejdet for Indenrigs- & Socialministeriet 17/8-2009*

4) *Frivilligt Forums notat "Man skal tænke smart for at få støtte"*

29. august 2008